

Nr 523.

Av herr **Jansson** i Kalix, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 206, angående vissa frågor rörande försvarets organisation.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 206/48 angående vissa frågor rörande försvarets organisation konstaterar föredragande departementschefen bl. a. att goda skäl tala till förmån för de krav rörande förbättringar av befodringsförhållandena inom militärmusiken, som framförts i olika remissutlåtanden över 1945 års försvarskommittés betänkande. Departementschefen anser sig emellertid inte i det läge vari de militära musikorganisationsfrågorna nu befinna sig kunna förorda att de i någon större utsträckning tillgodoses, men föreslår såsom ett provisorium viss omfördelning av mindre omfattning av de lägre beställningarna inom musikkårerna. Sålunda anser departementschefen att antalet beställningar för musikfurirer bör ökas med 2 vid kårer av typ I och med 1 vid kårer av typ II och III och att antalet beställningar för musikvicekorpraler och/eller musikvolontärer och platser för musikelever minskas med sammanlagt 3 (2 vicekorpraler och/eller volontärer och 1 elev) vid kårer av typ I och med 2 (1 vicekorpral och/eller volontär och 1 elev) vid kårer av typ II och III.

Denna omdisponering av staterna med ett större antal furirsbeställningar och ett minskat antal vicekorpral(volontär)-beställningar och platser för musikelever är otvivelaktigt av stort värde såväl med hänsyn taget till kårernas spelbarhet som till personalens löneförhållanden, men det synes kunna ifrågasättas om läget inom musikkårerna numera inte är sådant att denna omdisponering, ehuru i och för sig betydelsefull, dock är av alltför ringa omfattning för att ge önskad effekt och skälig rättvisa.

Efterföljande tablå ger ett begrepp om hur otillfredsställande befodringsförhållandena äro vid musikkårerna. Tablåen är ursprungligen uppgjord för ett par år sedan, men sedan dess ha inga organisatoriska förändringar vidtagits, och läget torde i allt väsentligt vara detsamma.

Av tablåen, som avser en musikkår av typ II, framgår att samtliga vid tiden för tablåens sammanställande i tjänst varande sergeanter hinna bli befodrade till fanjunkare före pensionsåldern, men befodran infaller vid en mycket långt framskriden tidpunkt mellan 43 och 48 års ålder. Alla furirerna hinna vidare bli sergeanter, men sergeantsbefodran uppnås i intet fall tidigare än vid 29 års ålder, vilket torde böra betecknas såsom mycket sent.

Beställningshavare	Ålder	Tillträdde inne- havd best. vid en ålder av	Tillträder (i förekommande fall) ny beställning					Avgång
			Mha 1	Mha 2	Me 1 el. 2	Ma 4	Ma 5	
			vid en ålder av					
I Ma 5	49	41	—	—	—	—	—	Pension Ma 5
II »	46	40	—	—	—	—	—	»
III Ma 4	42	28	—	—	—	—	43	»
IV »	41	32	—	—	—	—	45	»
V »	38	31	—	—	—	—	46	»
VI »	39	33	—	—	—	—	48	»
VII Me 1 el. 2 . .	31	28	—	—	—	32	43	»
VIII »	25	22	—	—	—	29	36	»
IX »	25	22	—	—	—	33	44	»
X »	25	23	—	—	—	34	—	Pension Ma 4
XI Mha 2	24	22	—	—	25	—	—	Furir
XII »	23	22	—	—	27	—	—	»
XIII Mha 1	22	20	—	23	30	34	—	Pension Ma 5
XIV »	21	20	—	25	30	32	—	»
XV »	20	17	—	28	30	—	—	Furir
XVI »	20	17	—	29	31	—	—	»
XVII »	19	17	—	29	31	—	—	»
XVIII »	18	16	—	29	29	—	—	»
XIX »	22	20	—	34	—	—	—	Korpral
XX »	18	17	—	29	32	—	—	Furir
XXI Elev	18 ¹⁾	—	19	27	32	—	—	»
XXII »	17 ¹⁾	—	21	31	32	—	—	»
XXIII »	16 ¹⁾	—	—	—	—	—	—	Elev
XXIV »	15 ¹⁾	—	—	—	—	—	—	»
XXV »	14 ¹⁾	—	—	—	—	—	—	»

Anm.: ¹⁾ antagna värden.

Av de två korpralerna hinner ingen nå underofficersgraden utan tvingas ta avsked som furir. Vicekorpralerna och volontärerna kunna genomsnittligt beräknas erhålla korpralsbeställning vid en levnadsålder av drygt 28 år och furirsbeställning vid en levnadsålder av nära 30 år. Endast de två äldsta komma att kunna beredas pensionsberättigande anställning. De övriga jämte samtliga elever måste lämna tjänsten såsom underbefäl eller i vissa fall såsom elever.

I praktiken torde siffrorna bli något gynnsammare beroende på att vissa beställningshavare lämna tjänsten frivilligt och på ett tidigare stadium än som beräknats vid tablåns uppgörande och lämna därigenom plats för de

yngre. Tendensen är emellertid omisskännlig, och tablån ger klart besked om att det erfordras genomgripande förändringar i musikkårens sammansättning för att befodrings- och därmed löneförhållandena inom militärmusiken skola bli tillfredsställande. Det bör observeras, att den kår, som här valts såsom exempel, ingalunda är en sådan där befodringsförhållandena äro exceptionellt dåliga. Vid flertalet kårer av typ II och vid nära nog samtliga kårer av typ III torde läget vara lika dåligt och i vissa fall till och med sämre.

Chefen för armén har, såsom framgår av den föreliggande propositionen, i sitt remissyttrande över försvarskommitténs betänkande framställt önskemål om nyinrättande vid kårer av typ I av 2 beställningar för fanjunkare och 1 beställning för furir, vid kårer av typ II av 1 beställning för fanjunkare och 1 beställning för furir samt vid kårer av typ III av 1 beställning för furir i utbyte mot vissa i propositionen närmare specificerade lägre beställningar. Försvarsväsendets underbefälsförbund har såsom en under alla förhållanden ofrånkomlig provisorisk åtgärd angivit en ökning av antalet musikfurirsbeställningar med 6 vid musikkårer av typ I, med 4 vid kårer av typ II och med 3 vid kårer av typ III. Även underbefälsförbundet har utgått från att antalet lägre beställningar i motsvarande grad skulle reduceras.

De av arméchefen och underbefälsförbundet föreslagna åtgärderna äro givetvis, ehuru inte heller de till fyllest, och vid en slutlig reglering alldeles otillräckliga för att bringa musikernas befodringsmöjligheter i paritet med den trupptjänstgörande personalens, i större utsträckning än det av föredragande departementschefen förordade provisoriet ägnade att åstadkomma lättnader i det ansträngda befodringsläget. Gentemot de sålunda ifrågasatta mera omfattande åtgärderna tala de av departementschefen åberopade planerade utredningarna angående den militära musikorganisationens framtida utformning, men dessa betänkligheter göra sig inte så starkt gällande så länge åtgärderna inskränka sig till att nyinrätta ett antal *furirs*beställningar, vilkas innehavare jämlikt gällande bestämmelser äro skyldiga att lämna tjänsten senast vid uppnådda 34 års ålder. Med hänsyn härtill och till de för närvarande synnerligen besvärliga befodringsförhållandena vid musikkårerne synes en något mindre framträdande återhållsamhet vid omfördelningen av staterna inom musikkårerne än den av departementschefen förordade vara försvarbar. I stället för de av departementschefen tillstyrkta 2 och 1 nya furirsbeställningarna vid kårer av typ I respektive typ II och III synas kunna nyinrättas 3 nya furirsbeställningar vid kårer av typ I och 2 nya sådana beställningar vid kårer av typ II och III. Utökningen av furirsbeställningarna synes, då härigenom ytterligare för kårernas spelbarhet och personalens anställningsförhållanden och trivsel betydelsefulla förbättringar kunna vinnas utan att kostnaderna mer avsevärt behöva stiga, i sin helhet böra kompenseras genom reduceringar av platserna för musikelever.

Med hänvisning till det anförda hemställer jag,

att riksdagen måtte besluta en sådan omfördelning av de lägre beställningarna vid musikkårerna, att vid kårer av typ I antalet furirsbeställningar ökas med 3 och antalet platser för musikelever minskas med 4 och vid kårer av typ II och III antalet furirsbeställningar ökas med 2 och antalet platser för elever minskas med 3.

Stockholm den 7 maj 1948.

Ivar Jansson,
Kalix.
